

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravištvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . K 12:50

četrtletno . . . K 6:30

mesečno . . . K 2:10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserate) se

plačuje od četverostopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 246.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 27. oktobra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Organizacija naprednih struj na Slovenskem.

Piše Ljudevit Furlani.

Dalje.

I. Klerikalizem in šolstvo.

Po vsem svetu se bje med cerkvijo in državo boj za šolo. Mladina je bodočnost naroda, to ve cerkev in ve država, kdor bo imel mladino v svojem taboru, tega bo bodočnost. V protestantskih državah je ta boj dobojevan; protestantske države so prevzele šolstvo v svoje roke ter vzgajajo v njih mladino za ta svet, usposobljajo jo za vsakdanje življenje, za boj za obstanek. Posledica tega je ta, da stoje protestantski narodi na vrhuncu moderne civilizacije, da so najbolj izobraženi, da so najboljši poljedelci, najboljši industrijanci, najboljši trgovci in obrtniki, da igrajo v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju vseh narodov sveta prvo in odločilno ulogo. Primerjajmo v Evropi Nemčijo, Anglijo, Dansko, Švedsko, Norveško in tudi Finsko, katero sicer ne uživa popolne državne neodvisnosti, s katoliškimi državami Avstrijo, Italijo, Španijo, Portugalsko in Belgijo ter s pravoslavnimi državami, v katerih vlada pravoslavni klerikalizem in videli bomo, kako jasno in glasno potrjuje dejstvo našo trditev, da klerikalizem in še posebno klerikalizem v šoli preči ves napredek narodov. Da pa to ni samo na Evropo omejena prikazen, nas prepriča pogled v Ameriko. Poglejte samo gospodarski in kulturni razvoj severoameriških Zedinjenih držav in britske kolonije Kanade s katoliškimi srednjeameriškimi in južnoameriškimi republikami in videli bode, da je ta razlika na škodo katoliških držav še večja. Analfabetov je v katoliških državah starega in novega sveta od 50 do 78%, v protestantskih v Evropi 1 do 3%, za Ameriko mi manjkajo natančni podatki, toda dejstvo se ne da utajiti, da dočim vlada v Zedinjenih državah in Kanadi stalen red in mir ter se vrše tam vsi politični in gospodarski procesi mirno in gladko, brez državnih pretresov, prekucij in zločinov, ne pridejo srednje in južnoamerikanske katoliške države iz neprestanih revolucij, meščanskih vojsk in nasilniških zločincev vsake vrste. In tudi v Evropi je anarhizem najbolj vkoreninjen na Španskem in Portugalskem, torej v državah, ki stoje sicer nominelno pod samostojnimi vladarji, ki so pa v resnici samo kolonije rimskega papeža in v katerih so v resnici jezuitje in menihi absolutni vladarji. V teh državah je največje uboštvo doma in je zločinstvo najbolj razširjeno. Na Španskem in Portugalskem je malo in slabih državnih ljudskih šol in tudi te so skoro popolnoma prazne in brez upliva, ker so jim samostanske šole odvzele skoro vse učence in spodkopale ves njih ugled. S tem seveda ni rečeno, da so samostanske šole boljše kot državne, ampak da so neštevilni in neizmerno bogati samostani mogočnejši kot država in državna

autoriteta. Kako moč imajo samostani na Španskem, sodimo lahko po tem, da državi absolutno ni mogoče sestaviti točne statistike o številu samostanov in njih prebivalcev ter da njih neizmernega bogastva niti približno ne more preceniti. Samostani na Španskem izvajajo vse vrste industrije. Delo izvršuje v teh podjetjih siromašno prebivalstvo za samo borno hrano, o mezdah se niti govoriti ne more, davka samostani ne plačujejo državi niti vinarja in ni je vlade na Španskem, ki bi imela pogum zahtevati, da se tudi samostane in samostanske tovarne obdači, kakor druge državljanke. Posledica tega je, da s samostani ne more nikdo konkurirati in da ljudstvu ne preostane drugega, kakor delati v samostanskih tovarnah in delavnicah za golo hrano ali pa se izseliti v Ameriko. K tej gospodarski odvisnosti španskega ljudstva od samostanov se pridružuje še duševna sužnost, v katero je prišlo vsled svoje bigotnosti in babjevernosti. Tako je ljudstvo izročeno samostanom na milost in nemilost. Kdo bi se torej čudil, da so samostanske šole polne, državne pa prazne. Kdo se bode čudil, da se potem takem otroci v šolah vzgajajo samo za oni svet, tako da je pobožni menihi tem lažje izkorisčajo na tem svetu. To je izraženo tudi v teh-le številkah: Državni dohodki na Španskem znašajo okoli 1000 milijonov kron na leto, dohodki samostanov in posvetnega duhovstva pa na 500 milijonov kron! Čim bolj nevedno je ljudstvo, tem lažje se ga izkorisča, temu vrhovnemu načelu je podrejena tudi vsa šolska izobrazba in odgoja.

(Dalje prih.)

Predlog

drž. posl. Vinka Ježovnika in tt. za drž. podporo obč. Št. Janž na Vinski gori (slovenjgraški okraj) vsled škode po točiji. Julija meseca 1. 1909 je zadela občino Št. Janž na Vinski gori, osobito kraj Lipje huda toča, ki je uničila tri četrtine letošnjega pridelka. Predlagamo torej: visoka državna zbornica skleni, da se v prizadeti občini odpišejo zemljiški davki in nakloni primerna podpora.

Na Dunaju, 22. okt. 1909.

Vinko Ježovnik, Franjo Roblek, dr. M. Ploj in tt.

Politična kronika.**Državni proračun.**

Še pred 2 letoma je poročal finančni minister Koritowski, o preostanku v državnem proračunu, ki je znašal poldrugo stotino milijonov kron in o polnih blagajnah. Hudobni ljudje so sicer trdili takrat, da je bil izkazani preostanek le bolj posledica umetno sestavljene bilance kakor pa resničnega uspeha. Vendar pa je vlada ti dve leti izdala ogromne svote, največ minulo zimo za bosansko aneksijo. Ti stroški še za prih. leto niso všteti, kažejo se že pa v obliki obresti za

zakladnice in posojilo. Včeraj je izvajal finančni minister Bilinski v svojem poročilu, ki je trajalo 2 in pol ure, da znaša deficit pravzaprav 198 milijonov kron in da se je le vsled tega znižal na 42 milijonov, ker upa vlada na boljše dohodke (47 milj.) pri državnih železnicah vsled zvišanja osebnih in tovornih tarifov in ker je najela posojilo 109 milijonov kron za različne investicije in druge izdatke. Minister je tudi povedal, da so znašale izvirno zahteve vseh ministrov 2848 milijonov in da se je po večmesečnem prepiru posrečilo znižati posamezne postavke, drugače bi bilo pravega primanjkljaja 291 milijonov kron. Kot glavna vzroka tega velikanskega deficita je navedel minister padajočo konjunkturo, ki se je pokazala v nazadovanju neposrednih davkov za 12 in pol milijona kron in velike obresti za železniške investicije (+ 78 milj.). V ostalem je finančni minister hladnokrvno pripovedoval zbornici, kako novi davki bi bili po njegovem mnenju potrebni za pokritje deficita. Zato je s proračunom spojil finančno reformo in zahteval od zbornice, da mu dovoli zvišanje davka na žganje in osebno dohodninskega davka pri letnih dohodkih nad 20 tisoč kron, nadalje davek na samce, dedščine, mineralne vode, dividende, nad 10%; obljubil nam je tudi davek na vžigalice, tako, da bi stala vsaka škatlja 4 vin. Neslo bi to 15 milj. na leto. Vsi ti davki bi vrgli na leto okroglo 100 milj. kron, od katerih bi dobila država 55 milj., ostalo pa dežele. Glede zvišanja davka na žganje je pripomnil minister, da bi to ne zadelo malih kmečkih žganjarjev, ki delajo samo za domačo potrebo. Obljublja se nam tudi reforma vinskega davka, ki bi dala državi 4 in pol milj. kron; 2 in pol milj. od šampanjca, ostalo pa od naravnega vina. — Ministrovo poročilo je vplivalo zelo neprijetno, zlasti na vladne poslance; treba bode misliti na dovolitev novih davkov, celo takih, ki so skrajno nepopularni.

Štajerska dobi po proračunu sledeče: Za reprezentacijske prostore v graškem cesarskem dvorcu 3995, za arhiv v Gradcu 1000 K; verski zaklad izda za nove zgradbe, prezidave in notranjo upravo na Štajerskem 31.954, za gozdne namene 63.000, za katoliške konfesijonelne namene 2000 kron. — Graško vsenčilišče stane 1.571.939 K, tehnika 453.973 K; za režijske in učne potrebščine dobe gimnazije 6055, reake 15.200 in podpor 3500 kron; za „ljudsko šolstvo“ (izdatki za nadzor-nike) 42.709* kron; za obrtno šolstvo 8500, za izredne cestne zgradbe 731.150, za izredne vodne zgradbe 561.783 K; celjska cinkarna za izredne zgradbe 305.500 in bratovska skladnica pri cinkarni 4000 K; za nove zgradbe nakup in adaptacije pri pol. uradih 16.950 K; pri šolah 483.150, sodnijah 220.420 K. Povrh tega izda ministerstvo javnih del za stavbe 40.000 in razna ministerstva skupno 132.989 K. Včerajšnja seja državne zbornice

se je po Bilinskijevem poročilu ukvarjala z nujnimi predlogi glede odredb proti draginji. Govorili so nemški klerikalec Drexel, socijaldem. Hanuš in Onyskievič. — Celo debato dobro ocenjuje graška „Tagespost“ tako-le: „Krščanski socijalcji so dolžili karte,le, industrijanci agrarce in socijalisti karte,le in agrarce, da so krivi draginje. Sredstvo, katerega priporočajo rešitelji naroda proti draginji, je izvolitev odseka, ki bode zadevo — študiral . . .“ Kestranekova očitavanja pa so vendar-le rodila nek sad: včeraj se je vložila v državni zbornici interpelacija, po kaki poti je bil imenovan nemški drž. poslanec Kroy za višjega revidenta pri Severozapadni železnici? Enake interpelacije se še pripravljajo za dva druga poslance. Predsednik zbornice je priporočal uvedbo inkompatibilitetnega zakona po nedavno opisanem ogrskem vzorcu. — Poslanec dr. Ploj in tt. so vložili že omenjeni nujni predlog glede bosansko-hercegovinskega ustavnega statuta, dr. Steinwender pa interpelacijo glede različnih zviti mahinacij, s katerimi se skuša praška industrijska družba izviti dohodninskim davkom. — Kot zanimivost je treba tudi omeniti, da je spravil češki radikalec Choc nemškega ministra-rojaka dr. Schreinerja v silno zadrego, ker mu je očital, da si je naročil brzozjavke iz Češkega, da bi še ostal v kabinetu — in jih plačal z državnim denarjem.

Drobne politične novice.

Schreinerjeve brzozjavke iz Češkega so došle na razgovor celo v — nemškonacionalni zvezi. Nekateri poslanci so silno napadali aranježe teh izjav in sklenilo se je preiskati, v kakih zvezah stoji z njimi nemško ministerstvo. Kako se dela med Nemci „ogorčenje“, bode ta naj-novejša Schreinerjeva afera znova pokazala.

Narodna zveza je imela predvčerajšnjim pod — Šusteršičevim predsedstvom svojo prvo sejo v tem zasedanju. Konstatiralo se je zopet soglasje glede taktičnega postopanja.

Za podporo vsled pomanjkanja krme. Posl. dr. Ploj in nemški kršč.-soc. poslanci so včeraj šli k ministerskemu predsedniku in finančnemu ministru, da bi se zvišala namenjena podpora štaj. kmetovalcem vsled pomanjkanja krme.

V Težaven položaj španske vojske v Melilli? Londonska „Morningpost“ poroča iz Madrida, da postaja položaj španske armade v Melilli od dne do dne težavnejši. Vojaki odbijajo le z velikimi žubami napade Kabylov, mesto je pod vodo in živeža primanjuje povsod. Čas je že, da se ta nesrečna vojska konča.

V Novice o koaliciiji so sedaj zopet utihnile. Pač pa se mnogo govori, da bi se odgodil državni in sklic česki deželni zbor. Akose primerja s tem Zazvorkovo in Kramarjevo izjavo, je stvar precej verjetna.

V Uradniškemu kabinetu pripravljajo prav goreče tla Poljaki.

„Czas“ piše, da je koalicija v sedanjih združbah nemogoča, zato je edina rešitev neutralni uradniški kabinet. „Gazetta Narod.“ pravi, da je nemogoča le odstranitev Schreinerja in Hohenburgerja, temveč je treba demisije celega kabineta.

v Rusko-italjansko zblizanje. O pomenu carjevega obiska pišejo vsi italjanski listi dalje in krajše komentarje. Zanimivo pa je, da se strinjajo v trditvi, da je imel ta obisk ost naperjeno proti trozvezi, osobito nemški prepotenci in da je iskati povod k njemu v Parizu in Londonu. „Vita“ pravi, da je Rusija edina država, katera more v zvezi z Italijo ustaviti mogočni nemški „drang“ k Adriji in na Vzhod. „Messagero“ trdi, da Italija v slučaju vojne Francije in Anglije z Nemčijo sama ne pojde s trozvezo. „Mattino“ je mnenja, da morajo imeti največje veselje nad carjevim obiskom v Italiji avstr. Italjani in Slovani, ker se gre za potlačanje nemške hegemonije.

Dnevna kronika.

Hrvatski učitelji v Ameriki. Kakor poroča oseška „Drau“, je sklenil baron Rauch za sedaj odpustiti 2 hrvatska učitelja, da moreta v Chikagi in Pittsburghu tamošnjim hrvatskim otrokom deliti pouk. Izostati smeta dve leti in dobita letne plače 5000 kron. — Rauch je pa za Hrvate začel zelo skrbeti.

o 25 letnica obstanka katoliškega vseučiliškega društva. V nedeljo je društvo za gradnjo katol. vseučilišča v Solnogradu slavilo 25 letnico svojega obstanka. Zbralo se je v Solnogradu več škofov, med njimi tudi mariborski Napotnik, ki je oskrbel slavnostno pridigo. Navzoči so tudi bili katoliški politiški svetilniki z Dunaja in drugod. Povedalo se je, da ima društvo sedaj 3.500.000 K premoženja.

o Sežiganje mrličev v Avstriji. — Prazko društvo za sežiganje mrličev je zaprosilo, da se mu dovoli zgraditi krematorij. Prošnja je pa bila od vseh inštanč odbita in upravno sodišče je sklep motiviralo s tem, da avstrijski zakoni nikjer ne govorijo o sežiganju in da je to torej nedovoljeno.

o Ruski konzulat mislijo ustanoviti v Pragi. Stal bi Rusijo na leto 9000 rubljev.

o Poštni promet s Srbijo. Srbski carinski uradi ne zahtevajo več, da se pri paketih navede njihov izvor.

o Lajnarji v parlamentu. Deputacija avstrijskih lajnarjev se je oglasila v parlamentu pri zastopnikih različnih strank. Bridko so tožili ti stari in pokvečeni možje, da jim je dovoljeno igrati le v dvoriščih, ne pa tudi na cesti; ker pa izginjajo dvorišča vedno bolj, se krčijo tudi njihovi dohodki. Poslanci so jim obetali pomoč.

o Knez Itova smrt je vzbudila na Japonskem veliko razburjenja; knez Ito je bil „namreč“ več državnik, nekateri ga primerjajo celo s knezom Bismarckom. Vsi Rusi, ki so spremljali Ito, so bili v nevarnosti. Kokovcev, ki je bil v Itovi bližini, vendar ni ranjen. Čudno je, da je več Japoncev obstreljenih. To je znak, da je napad naperjen na vse in ne samo na Ito. — Itovo truplo so odpeljali na jug. Ito je imel nalog, spoprijazniti Japonsko in Rusijo, med katerima so zopet hoteli izbruhniti nemiri.

o Slov. literatura v Pragi. Letos predava na tukajšnjem češkem vseučilišču prof. Machal o slovenski literaturi in sicer vsako sredo od 2.—3. ure popoldne v Karolinumu VI. Predavanja so zelo zanimiva in se jih slovenski akademiki pridno udeležujejo. — Večer prvoletničarjev slov. akad. dr. „Adrije“ se je vršil v „Vejvodu“ v soboto 24. t. m. Občni zbor „Adrije“ pa se vrši v sredo 27. t. m. v „Čizku“.

Štajerske novice.

„K. k. Postverwalter“ v Zidanemmostu. Na zidanomoški kolodvorski pošti vladajo že uprav neznosne razmere. Razun dveh slovenskih uradnikov in dveh ali treh nižjih uslužbencev sami Nemci, ki ne razumejo družega,

kakor blaženo nemščino. Toda o tem prihodnjič, za danes si ogledjmo samo našega „k. k. Verwalterja“ malo natančneje. Ali sta ministerstvo in ravnateljstvo mislila, ko sta nam poslala tega moža, da nam skazeta posebno uslugo, ali pa ni bil mož med Nemci za rabo! Brž bode drugo resnica, kajti mož je popolnoma nezmožen; karijero bi bil mogoče naredil in si stekel za človeštvo neprecenljivih zaslug ko bi bil postal „feldvebel“ pri kakem ogrskem polku. Ene dobre lastnosti mu ne smemo odrekati, — namreč doslednosti v pokončevanju alkohola, — pa naj že bode nemško pivo ali rujno spodnještajersko vince! V noči od 15. do 16. julija 1908 je primahal mož okoli polnoči v pisarno, sladkoginjen — in v pijanosti suspendiral brez vsakega povoda službočega uradnika — Nemca. Zjutraj seveda si je stvar premislil in preklical suspendiranje; dotični uradnik je bil suspendiran od 1. ure ponoči do 8. zjutraj. Protokol, ki ga je nedolžno suspendirani uradnik zahteval, leži že mesece v Gradcu pri ravnateljstvu v kakem zaprašenem predalu. Drugič je suspendiral v pijanosti nekega nižjega uslužbenca, a na intervencijo službočega uradnika suspenzijo čez par trenutkov zopet preklical. Ker je mož malokedaj trezen, uganja v pijanosti v pisarni gorostasne stvari, šikanira uslužbenca in grozi sedaj temu sedaj onemu, da ga bode suspendiral in spodil, da je on gospod in „k. k. Verwalter“ in da lahko naredi, kar hoče. A ravnateljstvo spi zimsko spanje in molči! Da je pod takimi pogoji služba skoraj nemogoča in da trpe tudi stranke, je samo ob sebi razumljivo! Dovoljujemo si vprašati graško ravnateljstvo, kaj je s protokolom, ali misli celo stvar potlačiti? Ali šerje v veljavi ministerjalni odlok iz leta 1885, glasom katerega ima pravico suspendiranja uradnika po končani nepristranski preiskavi zopet nastaviti edinole ministerstvo, in to z novim dekretom? Ali ima mogoče „k. k. Verwalter“ v Zidanemmostu kot posebna „autoriteta“ to izjemno pravico? Gg. državne poslance prosimo, da se zanimajo za našo pošto in pončijo pristojna mesta, da ne rabimo mi Slovenci nemških izmetkov pri naših poštah, ko imamo dovolj zmognih slovenskih poštних uradnikov!

d Za italjansko pravno fakulteto ni postavke v proračunu za l. 1910. Pa seveda tudi ne za našo slovensko! Kolikor moremo vobče soditi iz prvih poročil, se vlada razun na nekatere cerkvene zadeve ni ozirala pri sestavi proračuna prav nič na slovenske kulturne potrebe.

Poslance vseh volilnih okrajev, ki leže ob J. ž. je sklical Nemec dr. Steinwender k skupni seji, da zavzamejo stališče glede zvišanja tovarnih tarifov na Južni žel.

v „Elne sonderbare Zumutung“ imenuje „Tagespost“ pismo zadruge varžinskih hotelirjev, restavraterv, gostilničarjev in kavarnarjev, ki v smislu § 1 svojih statuten zahteva od nekaterih graških podjetnikov, trgovcev in obrtnikov, da najvplačajo enkrat za vselej 500 kron za zadrugo, ali pa letno 24 kron, ker od sedaj bode zadruga namreč samo od tistih potnikov kupovala potrebščine, ki se bodo mogli izkazati s primernim potrdilom in priporočilom. — To imenuje list „nenavadno prisojanje“ nasproti se mu pa ne zdi čudno, da grede nemško-židovski potniki k slovanskim trgovcem. To zahtevo bi morali tudi mi Slovenci staviti, da imamo vsaj nekaj koristi zase, če že moramo kaj kupiti od Nemcev.

Nova Ciril-Metodova podružnica se je ustanovila v nedeljo 24. t. m. za Zgornjo-, Spodnjo Poljskavo in Pragersko. V imenu glavne družbe je go-

voril njen potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek o nalogah nove podružnice, ki naj ne zbira samo prispevkov, ampak gleda tudi na to, da bo bádila narodno zavest in gojila narodno izobrazbo v teh krajih, kjer se nemčurstvo tako močno širi. Omeniti moramo tudi, da so nas v lepem številu posetili Slovenje-Bistričani. Nova podružnica šteje okoli 35 članov. Želimo ji mnogo vspeha!

d Iz Žalca. Predvčeraj na večer se je obesil Josip Kainc, posestnik v Žalcu. Vzrok samomora je neznan.

d Iz Braslovč. Znana rodoljuba gg. Pauer Jožef in Florijan Rak sta položila v roke g. namest. svetovalca barona Müllerja vsak po 100 K kot prispevek k celjski podružnici društva za zatiranje jetike. — G. Pauer je nadalje svoje potne stroške v zadevi posojilnice v znesku 12 K, naklonil tukajšnji šol. kuhinji 6 K in družbi sv. Cirila in Metoda 6 K. Srčna hvala.

d Poročil se je v Gorici naš vrli somišljenik g. Dragotin Pinterič, učitelj pri Sv. Miklavžu pri Ormožu z gđ. Marico Posegovo, učiteljico istotam. — Bilo srečno!

v V stalni pokoj je stopila učiteljica Julija Freše v Kozjem na lastno prošnjo.

d Iz Hrastnika. Vlada je pravila telovadnega društva „Sokol“ v Hrastniku potrdila, ter se vrši ustanovni občni zbor istega v kratkem času.

d Iz Ormoža. Tukaj je otvoril na cerkvenem trgu lastno lekarno mag. pharm. Gustav Trautvetter.

d Iz Slovenske Bistrice. Včeraj se je poročil stotnik tukajšnjega 5. dragonskega polka grof Anton Spannochi z grofico Gabrielo Attems. Poroča se je vršila v Gradcu.

d Iz Slovenske Bistrice. Oni Tramšak, ki je oropal Pinterjeva učenca na potu iz Gornje Bistrice, bi bil moral odriniti med vojake, a mesto tega so ga zaprli. Tramšak je že obstal in povedal, da je ves znesek zakopal pri studentu na domu. Tam so ga tudi res našli.

d Iz Maribora. „Slovanska čitalnica“ v Mariboru priredi v petek dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu odhodnico gosp. ravnatelju Ivanu Belletu, ki se preseli začetkom prihodnjega meseca v Št. Jurij ob j. ž. G. Belle je že skoro 19 let — odkar biva v Mariboru — zvest član Slov. Čitalnice. Na ta večer se vljudno vabijo vsi prijatelji in znanci odhajajočega g. Belleta, občečisanega in slovitega veščaka v gospodarskih strokah, ki je storil neizmerno veliko za povzdigo narodnega gospodarstva po južnem Štajerskem in ki je bil razen tega vedno prijeten družabnik in značajan mož.

v Iz Maribora. V zadevi Smrečnika, katerega so bili ljudje obdolžili, da je zadavil svojo ženo, ker je živel z njo v vednem prepiru, je odšla iz Maribora sodna komisija k Sv. Križu, kjer je bila žena pokopana. Ko so jo izkopali, so zdravniki dognali, da ni bila zadavljena, ampak da je umrla naravne smrti. Smrečnik je že šel na Šobersko nazaj.

v Iz Maribora. Že nekaj dni je izložen v Gosposki ul. pri Dohnaliku krasen posnetek Rafaelove „Sikstinske mzdne“, delo dobro nam znanega slikarja g. St. Marina, ckr. vadniškega učitelja. Pokazal je v tem delu imenitno izrabljanje lučnih efektov, svoj talent za nianse ter svoje izbornost risanje. Ne bom na tem mestu opisal slike same, ker je večinoma tako znana vsakemu; omenim naj le toliko, da je položil slikar v obraz madone in Krista nekaj motivov, ki temeljito razločujo sliko od Rafaelovega originala, katere je moral slikar povzeti svoji lastni fantaziji.

— Ta slika je že druga, ki jo je postavil autor našemu občinstvu. Neumorno, počasno delo, natančnost v najmanjših potezah razločuje umetnika te slike od današnjih modernih slikarjev. — Upajmo, da bomo kmalu lahko gledali samostojno delo slikarjevo, ne pa več posnetkov drugih velikih talentov, kar bo privedlo našega umetnika, g. Marina do končne slave. — K temu delu pa naše čestitke in mnogo uspeha v bodočnosti!

v Iz Maribora. V ponedeljek, hitro po polnoči sta šla mizarska pomočnika Jožef in August Gradišnik po Koroški ulici. Za njima je prišel domobranec Rudolf Kos in se je začel brez povoda z njima prepirati. Tekom krega je popadel Jožefa, ga vrgel na tla in ga z bajonetom ranil na desni rami. Ranjenega so obvezali, vojaka pa izročili pravici.

v Tiralica mariborskega sodišča zasleduje 20 let staro deklo Nežo Turk iz Gabernika, okraj Maribor, ki se jo sumi tatvine.

a Iz Maribora. V soboto popoldne je ušel kaznjenec Wagner, ko so blizu kaznilnice na polju delali. A že isti večer so ga našli na koroški cesti, odkoder so izletnika zopet spravili pod ključ.

d V mariborsko kaznilnico so odpeljali v soboto onega Nanuta iz Št. Andraža na Goriškem, ki je bil ustrelil svojo ljubico in je bil radi tega obsojen na smrt na vešalih, a je bil pozneje od cesarja pomiloščen na 10 let ječe.

a Iz Maribora. V nedeljo zjutraj še po temi so prišli trije vojaki iz Studencev in so neznosno rjovel in tulili po Franc-Jožefovi cesti. Policaj Kalhammer jih je pozval na red. Ali sedaj je bil ogenj v strehi. Mesto da bi ga bili ubogali, so mu še začeli groziti z bajoneti. Ko pa so videli, da se jih on ne ustraši, ampak, da celo zahteva njihova imena, so odnesli pete. Stražnik je pa naščul za njimi policijskega psa, ki je prijel ednega izmed njih, Iv. Schleimbergerja. Med stražnikom in vojakom se je začel boj. Vojak je policistu zabodel bajonet v glavo, in ko se ta sovražnika ni mogel otepsti, je zgrabil za sabljo in ga udaril z njo po glavi. Oba sta obležala, nakar je prišel ključavničar Novak na pomoč, ki je pomagal vojaka odvesti v stražnico pri dravskem mostu. Ko je bil razbijač pri straži, ga je pa prišel njegov ubegli tovariš Ličen reševati, a pes ga je tako napadal, da njegova nasilnost ni nič pomagala. Schleimbergerja so oddali v bolnišnico, Ličena so zaprli, stražnik pa je le lahko ranjen.

v Prvi kamen za Roseggerjev fond v Mariboru. Sedaj je stopil tudi Maribor v krog onih krajev, iz katerih je prišel po kak kamen za Roseggerjev fond. Tvrdka Ludwig Franz Söhne in U. Z. sta darovala vsak po 2000 kron Schulvereinu. S Franzovo moko se preživljajo tudi Slovenci. Dober tek! Oni, ki še ni tako bogat, se ni upal imenovati.

d Iz Studencev pri Mariboru. Za načelnika krajnega šolskega sveta v Studencih je izvoljen gospod Jožef Vokač. Doslej je bil načelnik župan Schmuckenschlag.

v Od Sv. Križa nad Mariborom. V torek dne 19. t. m. je umrla tukaj nadučiteljeva soproga, gospa Urša Hauptman v starosti 46 let. Za njo žalujejo troje nedoraslih otrok, vsi sorodniki in vsi, ki so jo poznali kot dobro dušo. Pogreb je bil ravno na njen god in mnogoštevilna udeležba je pričala, kako priljubljena je bila pokojnica daleč na okrog.

d Automatski telefon v Gradcu. V Gradcu se bode kmalu uvedel auto-

matski telefon, ki zahteva radi popolnega preobrazenja poslovanja popolno prenovitev naprav v centrali, kjer se že od letošnje spomladi prenavlja. Marsikaj se pa mora spremeniti tudi pri strankah, ki so spojene. To se je že vse precej uredilo, da bo kmalu samo še preostala naloga, svoj čas spremeniti stare aparate in jih nadomestiti z novimi — automatskimi.

z Deželnega sodišča podpredsednik v Gradcu baron dr. Odelga je po 14 dnevnem bolehanju v 55. letu svoje dobe umrl.

d Iz Gradca. Kakor slišim, se Cencič, urednik „Straže“ zaganja v mene. Izjavljam toliko, da na napade ljudij Cencičevega kalibra sploh ne odgovarjam. Smatram pod svojo čast se zagovarjati napram njemu. Do živega mi hvala Bogu ne more; na neutemeljene napade pa odgovarjam le z besedami „Zore“, glasilom katoliškega dijaštva: „Straža“ naj bo prepričana, da bom šel mimo nje preslavnega uredništva, kakor grem mimo brezobzornega psa, ki me na cesti oblaja; pogledam na uro in grem dalje po svojih opravkih. — Povrh pa še prav po Cankarjevo — pljunem. — Stejem si le v čast, da sem storil že kaj za našo prepotrebno Ciril-Metodovo družbo, ter izjavljam, da pristopim tudi med tiste, ki bodo v teku 5 let primaknili 200 K k obrambnemu skladu; to bo najboljši odgovor. Vi in vaši pa le pojdite naprej po načrtani poti; tako vas bo ljudstvo vsaj prej spoznalo, ter vam skupalo zaslužen grob. Amen. — **Slavko Reich.**

Provincialni definitor frančiškan Roman Arnuš je včeraj po dvehdnevni bolezni v Gradcu umrl. Pokojni je bil rojen na Bregu pri Ptujju leta 1872 in 1898 imenovan za duhovnika.

d Okrajna sadjarska razstava z lepim uspehom se je vršila v Passailu na Sr. Štajerskem.

Kranjske novice.

a Belokranjska železnica se bode začela v kratkem graditi, zatrjuje „Slov. Narod“, in pravi, da ve to iz zanesljivega vira. Da bi se bil denar, za njo namenjen, porabil v vojne svrhe proti Srbiji ni resnica, pač pa je res, da jo zakasnjuje le neodločnost in razne varijante, s katerimi računa ministerstvo. Sedaj se bode revidiralo trasiranje, potem pa se prične z gradnjo.

a Utonil v Ljubljani. V nedeljo se je vozila po Ljubljani večja družba z motornim čolnom barona Codelija. Mehanik Andrej Zajec iz Spodnje Šiške je med vožnjo neopaženo padel v vodo in utonil. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu v Ljubljani.

a Pazite na otroke! V nedeljo popoldne je prišla dveletna delavčeva hčerka Vida Blažičeva v Zalokarjevi ulici v Ljubljani na neko dvorišče in se tam igrala. Podrl se je pa nanjo neki koničast kol, ki se je zabodel otroku v vrat, tako da so težko ranjeno deklico odnesli v deželno bolnišnico.

Koroške novice.

a Surov tiskarnar. Jožef Gitschtaler ima v Beljaku tiskarno in pri njem je že bila neka 45 letna ženska 11 let v službi, da je raznašala časnike. Te dni se mu je pa naenkrat zazdelo, da ne opravlja vestno svoje službe, ker mu je prinesla 10 K premalo naročnine od mestnih naročnikov. Žena se je branila in je trdila, da je njeno poslovanje popolnoma pravilno in pošteno in da bi bila njegova dolžnost, da bi jo bil že pri obračunu opomnil na premalo vsoto, ne pa zdaj, ko se ne da več dokazati, jeli bilo vse

prav ali ne. Gitschtaler je pa vsled tega tako vzrotil, da je ubogo žensko prijel, oklofotal in vrgel pred vrata, kjer je nezavestna obležala. Ko so jo dvignili in osnažili, se je podala k zdravniku. Ta je dognal, da je v notrini zelo poškodovana in da si je strla več reber. Čudno je, da dogodka ni hotel nobeden zdravnik javiti, češ, da ga ne bodo vlačili po časniki. Suroveža dobi sodišče v roke.

o Ječe so polne v Celovcu tako zelo, da nimajo prostora več za vse jetnike. Vsled tega so jih v soboto pet prepeljali v Ljubljano na deželno sodišče, da tam odslužijo svojo kazen.

o Deljenje daril. — Pred nekaj dnevi so se delile premije za figuralni nakit jubilejnega mestnega gledališča. Vposlalo se je bilo pet del. Sodniki so prisodili prvo ceno kiparju Hegenbarthu (Dunaj), drugo kiparju Gorniku (Dunaj) in tretjo kiparju Mörtlu (Znojmu).

o Električna železnica Spittal-Millstatt. Žel. ministerstvo je dovolilo odvetniku dr. Pupovcu na Dunaju za dobo enega leta, da opravi vsa predela za gradnjo ozkotirne električne železnice iz Spittala na Dravi do Millstattskega jezera.

Primorske novice.

a Imenovanje. Pri pomorski oblasti v Trstu uslužbeni lučni kapitan Emil Müller je imenovan vladnim svetnikom in pomaknjen v 6. činovni razred.

v Javen ljudski shod v Trstu priredi v nedeljo 31. tm. pol. društvo Edinost. Posl. dr. Rybač poroča o germanizaciji na železnicah.

v Nov slovenski odvetnik, dr. Feliks Kovačič, otvori 1. novembra pisarno v Trstu.

v Vstrajni ljubimec. Kamnosek Viktor Bukavec v Trstu se je pred leti zaljubil v prostitutko Bernardini. Ker ga ni marala, jo je petnajstkrat zabodel z nožem. Ona je okrevala on pa je dobil leto dni zapora. Ko je prišel iz zapora, je še vedno „gorel“ za njo in jo zopet „snubil“, a ona ga zopet ni marala. Zato jo je minolo nedeljo hotel umoriti, kar pa se mu ni posrečilo. Vtaknili so ga zopet v luknjo.

v Volitve v skupini veleposestva na Goriškem bodo 30. tm. Klerikalna „Gorica“ milo vabi veleposestnike, naj volijo njene kandidate, ki jih pa še ne imenuje. Tudi naprednjaki še niso proglasili svojih kandidatov.

o V Gorici se prične 29. nov. posotno zasedanje.

o Kako sodijo v klerikalni eri na okrožni sodnji v Gorici? „Soča“ prinaša sledeči velezanimiv slučaj: Župnik Kovačič v Podmelnju je v neki pridigi imenoma imenoval one, ki baje niso opravili spovedi in šli k obhajilu med temi tudi hčer nekega naprednjaka, ki pa je oboje opravila. Ker je dekle mladoletno, je oče župnika, ki je njegovo hčer tako postavil v sramoto, tožil v njenem in svojem imenu. — Okrajna sodnja v Tolminu je župnika obsodila na 30 K globe, ker je prestopil svoj delokrog kot duhovnik in verončitelj, ker je izrazil očitane na očitnem kraju, in ker bi se bil moral o resničnosti svoje trditve prej prepričati. Okrožno kot vzklicno sodišče v Gorici je pa župnika oprostilo, in sicer v glavnem iz sledečih „velezanimivih“ razlogov: „Treba je uvaževati, da je obtoženec Kovačič kot dušni pastir opravičen in dolžan sk. beti za to, da udje njegove cerkvene občine izpolnjujejo svoje verske dolžnosti. Dati se mu mora tudi pravico, uporabljati v to svrhu močnejša sredstva. Tako sredstvo bi bilo ravno opozarjanje po imenu pri službi božji. Če je župnik tedaj

opozoril zasebna obtožitelja na leci med službo božjo, je storil le svojo dolžnost in svojo pravico kot dušni pastir. Če je bilo to zasebnima obtožiteljima neprijetno, pa se še ne smeta čutiti žaljena v smislu kazenskega zakona.“ Neverjetno in vendar res! In to v 20. stoletju v Avstriji. Ali je senat pač pomislil na logične posledice?

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

z Dunaj, 27. okt. Po volitvah v odseke je odgovoril minister Biliński na Mühlwertovo interpelacijo v zadevi nekih prednosti (češki) železarni in livarni v Budjeovicah. — Nato se je nadaljevala razprava o draginji. Govori češki radikalec Fresl, ki silno napada vlado. Seja traja naprej.

z Dunaj, 27. okt. Draginjska debata utegne biti danes zvečer ali jutri dopoldne končana. Potem pride na razpravo predlog za proglasitev permanence odseka za socijalno zavarovanje. Seja se vrši jutri in pojutrišnjem.

Boj proti ponemčevalnim tendencam uprave drž. železnice na Moravskem.

z Dunaj, 27. oktobra. Pod vodstvom čeških poslancev vseh strank je došlo danes v poslansko zbornico veliko češko odposlanstvo iz Moravskega, da izroči železniškemu ministru memorandum, kako uprava državnih železnic na Moravskem besno ponemčuje in zatira vse, kar je češkega. Odposlanstva so se udeležili člani moravskega deželnega odbora in zastopniki različnih autonomnih korporacij. § 20 železniškega organizacijskega statuta namreč določa, da se naj vsi razglasi objavljajo na Moravskem tudi v češčini, kar se je pa v praksi dosledno preziralo. Isto velja glede službenega in občevalnega jezika. Cela vrsta zaupnih odlokov je razmere na škodo češkega jezika zelo poslabšala. Pa tudi glede uradnikov je češki živelj prikrajšan v ministerstvih za 116, na progi in v ravnateljstvih za 2677 oseb.

Rektor Marchet.

z Dunaj, 27. okt. Danes dopoldne je bil zopet slovesno inanguriran za rektorja poljedelske visoke šole Julij Marchet. Svoj nastopni govor je imel o vprašanju prekopov.

Dogodki na daljnem Vzhodu.

a Petrograd, 27. okt. Umor kneza Ita je tu vzbudil velikansko vznemirjenje. Posledice tega čina se za sedaj ne dajo preračunati. Člani japonskega poslanstva so vsi prestrašeni. Čuje se, da misli Japonska namesto Ita imenovati drugega japonskega diplomata za pogajanja z ruskim finančnim ministrom Kokovcevom, ki se mudi zaradi poravnave raznih spornih zadev med Rusijo, Japonske in Kitajsko na daljnem Vzhodu.

a Nikolajevsk, 27. okt. Zgodilo se je še eno krvavo dejanje proti Japoncem: Včeraj zvečer so nenadoma napadli tukaj Čunguzi neko japonsko trgovino z urami, ubili 3 Japonce in 1 Japonko, 1 pa so težko ranili.

Italija in Rusija.

v Pariz, 27. okt. „Petit Parisien“ poroča, da ste sklenili Italija in Rusija enako pogodbo kakor svoj čas Avstrija in Rusija v Münzstegu. Obe državi ste se obvezali varovati neodvisnost Srbije in Črnogore in odvrniti vsako nevarnost, ki bi pretila tema dvema državama; z eno besedo, ohraniti razmere kakor so.

Iz Grške.

v Atene, 27. okt. Uradni list objavlja odlok, s katerim se dovoljuje

princem Nikolaju, Juriju, Andreju in Krištofu izstop iz armade.

Andrassy — ogrski minister-ski predsednik.

a Budimpešta, 27. okt. „Budapešti Hirlep“ poroča, da bo imenovan za ogrsk. ministersk. predsednika grof Julij Andrassy. Dobil je že važne vojaške koncesije.

a Budimpešta, 27. okt. Danes se je vršil v Košutovem stanovanju ministerski svet, katerega se je udeležil tudi Wekerle.

Narodni gospodar.

Blamirani ogrski politiki — oškodovani ogrski in avstrijski mali vinogradniki. „Neue Wein-Zeitung“ se zadnji čas mnogo ukvarja z neko jako zanimivo prikaznijo: V Avstriji obstoji že od l. 1907. novi vinski zakon, v katerem je prepovedano ponarejanje in kvarjenje vina. Ogrska vlada se je pri sklepanju nagodbe zavezala, da najkasneje letos uvede na Ogrskem tudi tak zakon. Ta je tudi na Ogrskem res že uveden, ne pa tudi na Hrvatskem. Da je namreč na Hrvatskem kak v ogrskem državnem zboru sklenjeni zakon veljaven, je treba, da se promulgira tudi v hrvatskem saboru. Ta pa že čez eno letu vsled trme Ogrov in dunajskih dvornih krogov ni zboroval, zato velja na Hrvatskem še vedno stari zakon iz l. 1893., ki dovoljuje neomejeno mešanje in ponarejanje vin.

In kaj je posledica tega? Da so letos vinski trgovci iz Ogrske skoro popolnoma izostali. Madžari, ki so pridelali tudi letos precej in dobrega vina, so debelo gledali, ko vinskih trgovcev od nikoder ni bilo. Pa kmalu so izvedeli, da so vsi kupci na Hrvatskem, kjer so pokupili na stotine tisočev hektolitrov vina in mošta. Plačevali so še precej dobro, ker se jim gotovo izplača, kupiti magari tudi kislasta vina nekoliko dražje, saj jih lahko popravijo.

Tako se je Madžarom letos ljuto poplačalo vzdrževanje neustavnega režima na Hrvatskem. Žal da trpijo pod tem tudi mali ogrski vinogradniki, ki na stvari nimajo nikake krivde, in še bolj hudo je, da trpijo tudi avstrijski vinogradniki. „Neue Weinzeitung“ se ljuto norčuje iz ogrskega poljedelskega ministra Daranyia, ki je sam sebe privedel do absurdnosti. Hrvatski listi na drugi strani pa zasmehljivo vprašujejo bana Raucha, ali bo on v celem času svojega banovanja dosegel za Hrvatsko tako velik gospodarski uspeh, kakor ga je nehote dosegla koalicija s svojim pasivnim bojem, ki je vzrok, da se že tako dolgo ni sklical hrvatski sabor.

Obrambni vestnik.

Odgovor Roseggerju. Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati: 428. Eliza Deberto-Kokalj, posestnica v Zagrebu (plačala na račun 50 K); 429. „Zveza nar. društev za Štajersko in Koroško v Celju“ (plačala na račun 100 kron); 430. Sever Franjo, tržan v Ljutomeru; 431. Sokol v Ribnici; 432. Reich Slavko, abs. phil. v Gradcu; 433. Širca Josip, posestnik v Žalcu (plačal 200 K); 434. gospica Lucija Lapajne iz Griž pri Žalcu (plačala 200 K); 435. Ivan Naraks iz Loznice pri Žalcu (plačal na račun 20 K); 436. Juri Krašovec v Žalcu.

o Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda so lep vir družbenih dohodkov. Nekateri nabiralniki neso družbi vsako leto lepe zneske. Dobi se pa tudi nabiralnike, ki so v gostilnah in restavracijah, kamor zahaja veliko ljudi — pa se v njih le malo nabere. Vzrok, da se v teh nabiralnikih le malo nabere, ni skopost ali malomarnost občinstva, ampak drugi, namreč ta, da počiva nabiralnik navadno v kaki zaprašen omari. Oskrbnikom takih speh nabiralnikov svetujemo, da jih pri raznih prilikah, ko je mnogo občinstva, malo pokažejo, ter tudi povedo, v kak namen jih hranijo. Uspeh nabiralnikov bo potem gotovo večji.

Darujte za Nar. sklad!

Iz sodne dvorane.

v Uboj na gostiji. Tretjega oktobra je dal Ramšak v Levcu pri Celju, ko se je ženil, večjo svoto fantom za slovo, da si ga v Pergerjevi gostilni nekoliko privoščijo. Pri pijači so se fanti razdvojili in pri pretepu je Vihernik Pungarnika, ki ga je sam — prvi napadel, z nožem zaklal. (O tem smo že poročali.) Sedaj je bil Vihernik v Celju obsojen radi prekoračene samobrane v 8 mesečno jočo.

Tržne cene.

26. oktobra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke.

Kupna rezerva se je še poostrila, vsled česar je nastala popolnoma brezbriznost in je tendenca nazadovala. Izlasti se to opaža pri pšenici, ki je postala 10 vin. ceneja. Rž, kornja in oves so 5 vin. nižji. Za ječmen skoro ni bilo nič kupcev in trgovina je bila skoro popolnoma ničeva.

Sladkor. Trst, 26. oktobra: Centrifuga Pilés prompt K 32 $\frac{3}{8}$ do K 33— za odprav. K 32 $\frac{1}{2}$ do K 33—. Tendence uporna.

Sladkor. Praga: 26. okt. sur. sladkor prompt K 26'15, nova kampanja K 26'15. Tendence mirna. — Vreme: hladno.

Budimpešta, 26. okt. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin. mlade težke 146 do 148 vin., mlade, srednje 148—150 v, mlade, lahke 146—150 v. zaloga 24.745 komadov. Prignano 953 komadov, odgnano 374. Ostalo torej 24.422 komadov. Tendence tiha.

Budimpešta, 26. okt. Pšenica za oktober K 14'90, pšenica za april K 14'06, rž za oktober K 9'72, rž za april K 10'12, oves za oktober K 7'50, oves za april K 7'64 kornja za maj K 6'68.

Pšeničnih ponudb zmerno, veselje kupiti rezervirano, tendenca mrtva. Prometa 6.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica 10 vin. ceneja, drugo medlo. Vreme: deževno.

Po svetu.

a Boji v Nicaragui. Iz Nicarague javljajo, da so ustaši državne čete čisto premagali. Vladine čete imajo sto mrtvih in tristo ranjenih, ustaši pa le malo izgub. Atlantsko obrežje je popolnoma njihovo.

o V Gotardu na Ogrskem stavka 7. gimnazijski razred radi strogosti dveh profesorjev.

z Silkar Merode je na Dunaju umrl 57 let star.

z Novi kardinali bodo imenovani novembra. Med onimi, ki jih bodo zavili v purpur, sta tudi dunajski nuncij knez Granito (di Belmonte in lizabonski patriarh.

a Na električni železnici. V nedeljo ob 10. uri zvečer sta trčila dva vozova eden od električne, drugi pa od parne dunajske železnice skupaj s tako silo, da sta bila dvignjena s teči in poškodovana.

o Vatikan in Ferrer. Iz Rima te zatrjuje, da je bil papež napisal za španskega kralja telegram, s katerim mu je svetoval, da naj pomilosti Ferrerja. Merry del Val in Verves y Tuto (španski kapucin) sta pa preprečila odposlanje telegrama. Vatikan baje zelo obžaluje to samolastnost obeh duhovnikov.

o Španci v Afriki. Španska vlada bode imenovala generalnega kapitana, ki bode uvedel preiskavo o militarnem položaju v rifski pokrajini. Nekateri listi trdijo, da nedostaja za vojsko denarja in da bodo vojsko zato ustavili.

o Policijski ravnatelj — klown. — Policijski ravnatelj v Vologdi na Ruskem je bil radi poverjenja odpuščen iz službe. Sedaj je pa postal v cirkusu klown in ker je zelo popularen, ima veliko uspeha.

o Moderni zakon pod znamenjem „šlape“. Angleški baron Charles Cecil Wood toži svojo ženo za izročitev 300.000 K. Pred leti ji je namreč izročil ves denar in od tega časa živi žena potratno, potuje, kupuje konje, dočim si mora mož sam kuhati ter si mora s težkim delom sam prislužiti toliko, da sploh ima kaj kuhati.

o Čuden otrok. Na Harvard-vseučilišču v Ameriki študira 11 letni William Sidis. Ta deček je znal v starosti dveh let dobro brati, s 4 leti je znal že pisati s strojem, sestavil je 1 leto pozneje nekaj abecednik za začetnike, učil se je s sedmim letom nemško, francosko in rusko, latinsko in grško, z osmim letom je napravil maturo, na kar mu ni dovolilo nobeno vseučilišče vstopa, katerega si je komaj letos priboril. To je seveda po amerikansko razumeti.

o V Čenstohovu, znani božji poti na Poljskem, so vdrli neznani tatovi v Pavlinski samostan, kjer se nahajajo „čudotvorne“ podobe sv. Lukeža, in so ukradli z biseri posut plašč, diamantno krono in vse bisere v skupni vrednosti več milijonov kron. — Sv. Lukež si ni mogel pomagati.

Lombrosovo truplo so secirali v Turinu v anatomskem zavodu. Možgane so, upoštevajoč željo umrlega, vzeli iz lobanje in jih hranili v urni. Tehtali so 1303 grame.

Gradnja panamskega kanala. „Morning Post“ javlja iz Washingtona, da bode kanal že leta 1913 gotov. 40'000 delavcev ga kopa.

Velik požar je nastal 22. t. m. v opekarni in tovarni za ilovnate izdelke v Bösingu pri Požunu. Požar so omejili. Škode je baje 2 milijona kron.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2—80

Hišnika

za novo stavbo na Ringu, Graški in Kovaški ulici v Celju, sprejme takoj Posojilnica v Celju. Prošnje je vložiti do 31. t. m. pri Posojilnici v „Nar. domu“ v Celju.

515 1

Steckenpferd- 101 40-35

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Dr. Anton Božič

uljudno naznanja, da otvori s 1. novemb. t. l.

odvetniško pisarno

v Celju, Rotovška ul. 15, I. nadstr.

(nasproti Marijini cerkvi poleg rotovža) ozir. da vstopi kot družabnik v pisarno g. dr. Ljudovika Filipiča, odvetnika v Celju, Rotovška ulica št. 15, I. nadstropje.

Poštna hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure *** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. *****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. Iz različnih kamnov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižal, kropilnih in kristalnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in straganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: *** laganje napisov v iste. ***